

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-709-46(10)/17/GS

Warszawa, 20 czerwca 2017 r.

DECYZJA DIH-1/46/2017

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1063), art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1604, z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Zbigniewa Kruka prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Mięсны „ZBYSZKO” Zbigniew Kruk w Bedoniu-Wsi od decyzji Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Łodzi nr 12/KJ-ŻG/2017 z 24 lutego 2017 r. (Nr akt: ŻG.8361.262.2016), na podstawie której wymierzono, karę pieniężną ww. przedsiębiorcy w wysokości 6 000 zł (słownie: sześć tysięcy złotych), z tytułu wprowadzenia do obrotu mięsa deklarowanego w miejscu sprzedaży detalicznej jako „polędwiczka krótka” o wartości 58,88 zł, zafałszowanego w rozumieniu art. 3 pkt 10 lit. b ww. ustawy o jakości handlowej, utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 15 – 17 listopada 2016 r. przez inspektorów reprezentujących Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Łodzi, zwanego dalej „Łódzkim WIIH”, w firmowym stoisku mięsno – wędliniarskim, należącym do Zbigniewa Kruka prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Mięсны „ZBYSZKO” Zbigniew Kruk w Bedoniu-Wsi – zwanego dalej również „strona” – zlokalizowanym w hali targowej w Łodzi przy ul. Zgierskiej 61, stwierdzono w sprzedaży m.in., wyłożone w ladzie chłodniczej, obok siebie, dwa rodzaje mięsa zadeklarowanego na

wywieszkach umieszczonych bezpośrednio przy produktach jako „polędwiczki wp 24,80 zł/kg” i „polędwiczka krótka 18,80/kg”.

W wyniku dokonanej na miejscu oceny organoleptycznej, inspektorzy Łódzkiego WIIH stwierdzili, że kawałki mięsa deklarowanego jako „polędwiczka krótka” po rozłożeniu miały na przekroju średnicę dwukrotnie większą od polędwiczki wieprzowej i były od niej około dwukrotnie krótsze, a na powierzchni znajdowały się grube warstwy tłuszczu (nawet do 2 cm). Barwa mięsa była niejednorodna, miejscami jaśniejsza, różowa, o bardziej włóknistej strukturze. Zatrudniony w placówce personel nie potrafił wyjaśnić z jakiego rodzaju mięsa otrzymywany jest produkt deklarowany jako „polędwiczka krótka”. W trakcie kontroli przedsiębiorca dostarczył do placówki charakterystyki obu produktów, tj. „polędwiczki wp” i „polędwiczki krótkiej”, z których wynikały różnice w opisie surowca z którego pozyskiwano dane mięso. W charakterystykach wyrobów wskazane były m.in.: dla „polędwiczki wp” „Nazwa własna handlowa: Polędwiczka wp”, „Nazwa prawna: Polędwiczka wp - Grupa: Wyrób uzyskany z rozbioru półtuszy wieprzowej, przylegający do schabu wieprzowego”, „Opis surowca: polędwiczka wieprzowa pozyskiwana z tylnej części półtuszy wieprzowej – długi i stosunkowo wąski mięsień wzdłuż grzbietu zwierzęcia, przylegający częściowo do biodrówki, a w tylnej części do schabu” zaś w opisie „polędwiczki krótkiej” wskazane było: „Nazwa własna handlowa: polędwiczka wp krótka”, „Nazwa prawna: Polędwiczka wp krótka z szynki - Grupa: Wyrób uzyskany z rozbioru szynki wieprzowej”, „Opis surowca: polędwiczka wieprzowa krótka uzyskana z mięśnia szynki wieprzowej pozbawiona tłuszczu zewnętrznego”.

Łódzki WIIH stwierdził, że stosowanie takiej samej nazwy „polędwiczka” (różniące się tylko wyrazem „krótka”) dla mięs pozyskiwanych z różnych mięśni, bez wskazania istotnej różnicy w miejscu sprzedaży, przy jednocześnie zastosowanym sposobie prezentacji (ukształtowanie kawałków mięsa w sposób przypominający polędwiczkę wieprzową, wyłożenie do sprzedaży obok mięsa oznakowanego „polędwiczki wp” oraz podanie tylko nazwy wymyślonej „polędwiczka krótka”) wprowadzało konsumentów w błąd co do charakteru i właściwości środka spożywczego, a także wprowadzało konsumentów w błąd poprzez sugerowanie (wygląd, opis), że chodzi o określony środek spożywczy, tj. polędwiczkę wieprzową, mimo że w rzeczywistości był to inny środek spożywczy, co stanowiło naruszenie art. 7 ust. 1 lit. a i d oraz ust. 4 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu

Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. U. UE L 304 z 22.11.2011 s. 18 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 1169/2011”. Stwierdzona nieprawidłowość zdaniem Łódzkiego WIIH świadczyła o zafałszowaniu tego mięsa w rozumieniu art. 3 pkt 10 lit. b ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1604, z późn. zm.) – zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”.

Przebieg kontroli udokumentowany został w protokole kontroli z 17 listopada 2016 r., nr akt AŻ.8361.262.2016 oraz w sprawozdaniu z badań organoleptycznych nr 1 z 15 listopada 2016 r. a także w dokumentacji fotograficznej przedstawiającej „polędwiczki wp” i „polędwiczkę krótką”, oraz w oświadczeniu z 15 listopada 2016 r. kierownika ds. mięsa handlu detalicznego wyjaśniającego, że polędwiczka krótka jest dalszą częścią polędwiczki tzw. główką oraz że jest ona krótsza od polędwiczki wieprzowej w całości stąd pochodzi nazwa polędwiczka krótka.

W piśmie z 23 listopada 2016 r. strona odniosła się do ustaleń kontroli, stwierdzając, że nazwa „polędwiczka krótka” uwidoczniona w miejscu sprzedaży to nazwa rynkowa – handlowa i wszyscy klienci doskonale kojarzą ten produkt jako mięsień pochodzący od szynki będący częścią łączącą się ze schabem. Ponadto strona poinformowała, że w sklepie, w miejscu dostępnym dla klientów znajduje się i znajdował w dniu kontroli szczegółowy opis produktu w segregatorze z kartami charakterystyki wyrobów, gdzie każdy klient mógł w sposób swobodny zapoznać się z pełną informacją na temat produktów. Podkreślił także, że konsument był świadomy wyboru jakiego dokonuje oraz posiadał wszelkie informacje co do charakterystyki środka spożywczego.

W odpowiedzi na powyższe pismo Łódzki WIIH nie podzielił stanowiska strony oraz zawarł w notatce służbowej informację o braku w dniu kontroli dostępnych dla konsumentów w segregatorze opisów przedmiotowych produktów. W segregatorze tym znajdowały się jedynie wykazy składników dla oferowanych wyrobów wędliniarskich, a opisy „polędwiczki wp” i polędwiczki krótkiej” zostały dostarczone w drugim dniu kontroli na prośbę inspektorów.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z 25 stycznia 2017 r., Łódzki WIIH poinformował przedsiębiorcę Zbigniewa Kruka prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Mięsny „ZBYSZKO” Zbigniew Kruk w Bedoniu-Wsi o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu ww. zafałszowanego mięsa deklarowanego w miejscu sprzedaży jako „polędwiczka krótka”.

Jednocześnie organ poinformował stronę o prawie do czynnego udziału w każdym stadium postępowania, wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów, przeglądania akt sprawy, a także wezwał do przekazania informacji o wielkości osiągniętego przychodu i obrotu za ostatni rok rozliczeniowy. W odpowiedzi na powyższe, strona pismem z 2 lutego 2017 r., poinformowała Łódzkiego WIIH o przychodach.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją nr 12/KJ-ŻG/2017 z 24 lutego 2017 r. (Nr akt.: ŻG.8361.262.2016), Łódzki WIIH wymierzył ww. przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 6 000 zł (słownie: sześć tysięcy złotych) w oparciu o przepis art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej z tytułu wprowadzenia do obrotu zafałszowanego produktu o nazwie „polędwiczka krótka” z uwagi na podanie nazwy niezgodnej z prawdą oraz zastosowanie w miejscu sprzedaży sposobu prezentacji wprowadzającego konsumentów w błąd.

Pismem nadanym w placówce pocztowej 14 marca 2017 r., strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o „oddalenie wymierzonej kary”, argumentując to tym, że jej zdaniem nie doszło do zafałszowania produktu. W opinii strony do zafałszowania w przedmiotowej sprawie doszłoby wtedy, gdyby produkt o obniżonej jakości sprzedawany był w tej samej cenie lub zamiennie za produkt o wyższej jakości, wskazując jednocześnie na fakt sprzedaży kwestionowanego mięsa po cenie niższej od ceny „polędwiczek wp” (o 6 zł/kg).

Pismem z 4 maja 2017 r., Prezes UOKiK poinformował stronę, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w niniejszej sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także do wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona skorzystała z przysługującego jej uprawnienia i w dniu 16 maja 2017 r. stawiła się na przeglądanie akt. W trakcie przeglądania akt pełnomocnik strony zwrócił uwagę na brak informacji z kontroli przeprowadzonej przez Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych (dalej również jako „IJHARS”) w zakładzie odwołującego się m.in. w związku z zawiadomieniem przez Inspekcję Handlową o nieprawidłowościach. Pełnomocnik poinformował, że Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych nie kwestionowała nazwy „polędwiczka krótka”, a wyniki tej kontroli mogą stanowić dowód w sprawie rozstrzygający na korzyść strony.

Pismem z 19 maja 2017 r., pełnomocnik strony wniósł dodatkowe oświadczenie, w którym poinformował, że w toku kontroli przeprowadzonej przez Łódzkiego

Wojewódzkiego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych (dalej również jako „*Łódzki WIJHARS*”), organ ten nie wniósł żadnych zastrzeżeń oraz nie zostało uruchomione w spornej sprawie tj. polędwiczki krótkiej żadne postępowanie. W związku z tym, zdaniem strony wymierzona przez Łódzkiego WIHH kara pieniężna jest bezpodstawna. Dodatkowo do pisma zostało załączone upoważnienie Łódzkiego WIJHARS do przeprowadzenia kontroli w siedzibie firmy. Strona nie załączyła protokołu z przeprowadzonej kontroli.

W związku z niedołączeniem protokołu z kontroli przeprowadzonej w siedzibie firmy przez Łódzkiego WIJHARS, Prezes UOKiK w dniu 30 maja 2017 r. pozyskał protokół (nr KO.8230.4.8.2017 z 09.02.2017 r.) z kontroli przeprowadzonej w dniach 25.01, 31.01 oraz 09.02.2017 r. przez IJHARS na podstawie upoważnienia wskazanego przez stronę.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 8 ust. 2 rozporządzenia 1169/2011 podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz wymogami odpowiednich przepisów krajowych.

Art. 8 ww. rozporządzenia stanowi wyjaśnienie zakresów odpowiedzialności podmiotów za informacje przekazywane konsumentom na temat żywności, o której to odpowiedzialności mowa w art. 17 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 01.02.2002 r. s. 1, z późn. zm.) – zwanego dalej „*rozporządzeniem 178/2002*”.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia 178/2002, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji, w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

W myśl art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach

o jakości handlowej zostały określone takie wymagania oraz dodatkowe wymagania dotyczące artykułów rolno-spożywczych, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta.

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 29 z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie znakowania”, w § 19 ust. 1 pkt 1 stanowi, że w przypadku środków spożywczych oferowanych do sprzedaży konsumentowi finalnemu lub zakładom żywienia zbiorowego bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniach sprzedaży na życzenie konsumenta finalnego lub ich pakowania do bezzwłocznej sprzedaży podaje się nazwę środka spożywczego wskazaną w sposób określony w art. 17 rozporządzenia 1169/2011.

Rozporządzenie 1169/2011 w art. 6 stanowi, że każdemu środkowi spożywczemu przeznaczonemu do dostarczenia konsumentowi finalnemu lub do zakładów żywienia zbiorowego muszą towarzyszyć informacje na temat żywności zgodnie z tym rozporządzeniem.

Informacje na temat żywności nie mogą wprowadzać w błąd, w szczególności co do właściwości środka spożywczego, a w szczególności co do jego charakteru, tożsamości, właściwości, składu, ilości, trwałości, kraju lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji, a także przez sugerowanie poprzez wygląd, opis lub prezentacje graficzne, że chodzi o określony środek spożywczy (...) mimo, że w rzeczywistości został zastąpiony innym (art. 7 ust. 1 odpowiednio lit. a i d rozporządzenia 1169/2011). W myśl zaś art. 7 ust. 2 tego rozporządzenia, informacje na temat żywności muszą być rzetelne, jasne i łatwe do zrozumienia dla konsumenta. Przepisy odnośnie rzetelnego informowania nt. żywności mają zastosowanie także do reklamy, prezentacji środków spożywczych, w szczególności kształtu, wyglądu lub opakowania, zastosowanych materiałów, sposobu ustawienia oraz otoczenia, w jakim są pokazywane (art. 7 ust. 4 lit a i b rozporządzenia 1169/2011).

Artykuł 17 rozporządzenia 1169/2011 definiuje nazwę środka spożywczego, którą jest jego nazwa przewidziana w przepisach, a w przypadku braku takiej nazwy nazwą środka spożywczego jest jego nazwa zwyczajowa, a jeśli nazwa zwyczajowa nie istnieje lub nie jest stosowana, przedstawia się nazwę opisową tego środka spożywczego. Z definicji zawartych w art. 2 rozporządzenia 1169/2011 "nazwa zwyczajowa" oznacza nazwę, która jest akceptowana jako nazwa środka spożywczego przez konsumentów w państwie członkowskim, w którym żywność ta jest sprzedawana, bez potrzeby jej dalszego wyjaśniania. Z kolei „nazwa opisowa” oznacza nazwę zawierającą opis środka spożywczego, a w razie potrzeby również jego zastosowania, który jest wystarczająco jasny, aby umożliwić konsumentom poznanie rzeczywistego charakteru tego środka spożywczego i odróżnienie go od innych produktów,

z którymi może zostać pomyłony. Ponadto nazwa środka spożywczego nie może być zastąpiona nazwą chronioną jako własność intelektualna, nazwą marki lub nazwą wymyśloną (art. 17 ust. 4 rozporządzenia 1169/2011).

Przez jakość handlową należy rozumieć cechy artykułu rolno – spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych, i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi (art. 3 pkt 4 ustawy o jakości handlowej).

Artykuł rolno-spożywczy zafałszowany, jak wynika z art. 3 pkt 10 ustawy o jakości handlowej to produkt, którego skład jest niezgodny z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych, albo produkt, w którym zostały wprowadzone zmiany, w tym zmiany dotyczące oznakowania, mające na celu ukrycie jego rzeczywistego składu lub innych właściwości, jeżeli niezgodności te lub zmiany w istotny sposób naruszają interesy konsumentów finalnych, w szczególności jeżeli:

- a) dokonano zabiegów, które zmieniły lub ukryły jego rzeczywisty skład lub nadały mu wygląd produktu zgodnego z przepisami dotyczącymi jakości handlowej,
- b) w oznakowaniu podano nazwę niezgodną z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych albo niezgodną z prawdą,
- c) w oznakowaniu podano niezgodne z prawdą dane w zakresie składu, pochodzenia, terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości, zawartości netto lub klasy jakości handlowej.

W myśl art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze zafałszowane, podlega karze pieniężnej w wysokości nie wyższej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, nie niższej jednak niż 1 000 zł. Ustalając wysokość kary pieniężnej, zgodnie z art. 40a ust. 5 tej ustawy, w brzmieniu na dzień wydania niniejszej decyzji, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej uwzględnia: stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów oraz przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.

W niniejszej sprawie, w toku kontroli przeprowadzonej w firmowym stoisku mięsno – wędliniarskim, zlokalizowanym w hali targowej w Łodzi przy ul. Zgierskiej 61, należącym do Zbigniewa Kruka prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Mięsny

„ZBYSZKO” Zbigniew Kruk w Bedoniu-Wsi, stwierdzono w sprzedaży m.in., wyłożone w ladzie chłodniczej, obok siebie, dwa rodzaje mięsa zadeklarowanego na wywieszkach umieszczonych bezpośrednio przy produktach jako „polędwiczki wp 24,80 zł/kg” i „polędwiczka krótka 18,80/kg”. W trakcie oceny dokonanej przez inspektorów ujawniono, że kawałki mięsa deklarowanego jako „polędwiczka krótka” po rozłożeniu miały na przekroju średnicę dwukrotnie większą od polędwiczki wieprzowej i były od niej około dwukrotnie krótsze, a na powierzchni znajdowały się warstwy tłuszczu do 2 cm grubości. Mięso było barwy niejednorodnej, miejscami jaśniejsze, różowe, o włóknistej strukturze. Na pytanie inspektorów z jakiego rodzaju mięsa otrzymywany jest produkt deklarowany jako „polędwiczka krótka”, zatrudniony w placówce personel nie potrafił odpowiedzieć. Z opisu produktu przedstawionego w trakcie kontroli wynikało, że produkt oferowany pod nazwą „polędwiczka wp krótka” w istocie był uzyskany z mięśnia szynki wieprzowej pozbawionej tłuszczu wewnętrznego, a zatem nie mógł się nazywać „polędwiczką”. Oprócz nazwy, także sposób prezentacji „polędwiczki krótkiej” wprowadzał konsumentów w błąd co do charakteru i właściwości środka spożywczego, a także poprzez sugerowanie (wygląd, opis), że chodzi o określony środek spożywczy, tj., polędwiczkę wieprzową, mimo że w rzeczywistości był to inny środek spożywczy, co stanowiło naruszenie art. 7 ust. 1 lit. a i d oraz ust. 4 lit. b rozporządzenia 1169/2011. W związku z powyższym Łódzki WIIH uznał, że ww. mięso oznaczone jako „polędwiczka krótka” oraz sposób prezentacji w miejscu sprzedaży, stanowiły o zafałszowaniu produktu w rozumieniu definicji określonej w art. 3 pkt 10 lit. b ustawy o jakości handlowej. Z tytułu wprowadzenia do obrotu artykułu rolno-spożywczego zafałszowanego, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, organ pierwszej instancji wymierzył ww. przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 6 000 zł (słownie: sześć tysięcy złotych).

W ocenie Prezesa UOKiK, ustalenia poczynione przez organ pierwszej instancji wskazywały na popełnienie czynu określonego w art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, a więc skutkowały wymierzeniem stronie kary określonej w tym przepisie.

Odwołując się od decyzji strona podniosła, że wprowadzane przez nią do obrotu przedmiotowe mięso nie było zafałszowane, a sposób jego prezentacji nie wprowadzał klientów w błąd, argumentując to tym, że do zafałszowania doszłoby wtedy gdyby produkt o obniżonej jakości sprzedawany był w tej samej cenie lub zamiennie za produkt o wyższej jakości. Wskazała jednocześnie, że kwestionowane mięso sprzedawane było po cenie o 6 zł niższej od ceny „polędwiczek wp”.

Odnosząc się do powyższego Prezes UOKiK w pierwszej kolejności wskazuje, że będące w sprzedaży mięso, deklarowane jako „polędwiczka krótka”, zgodnie z opisem produktu przedstawionym przez stronę w toku kontroli, zostało uzyskane z rozbioru szynki wieprzowej, a konsument nie został o tym poinformowany, co więcej nawet personel sklepu nie wiedział jaki jest to rodzaj mięsa. W dniu rozpoczęcia kontroli nie stwierdzono również w placówce dokumentów, które wskazywałyby z jakiego rodzaju mięsa wytworzono „polędwiczki krótkie”. Przedsiębiorca, wbrew składanym wyjaśnieniom, opisy obu produktów dostarczył następnego dnia na prośbę kontrolujących. Tym samym nie dopełnił obowiązku wynikającego z § 19 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie znakowania w zakresie podania nazwy w miejscu sprzedaży nazwy produktu w sposób określony w art. 17 rozporządzenia 1169/2011. Tym samym nie było możliwe poznanie przez konsumentów dokonujących zakupu „polędwiczki krótkiej” z jej prawdziwą nazwą, a w konsekwencji z rodzajem produktu. Dlatego też, wyjaśnienia strony w zakresie niewprowadzania konsumentów w błąd nie zasługują na uwzględnienie.

Nawet gdyby uznać wyjaśnienia kierownika ds. mięsa handlu detalicznego, że kwestionowany produkt zawiera w części tzw. główkę polędwiczki, to zdaniem Prezesa UOKiK nazwanie przedmiotowego wyrobu jedynie „polędwiczką krótką” jest informacją nieprecyzyjną, a co za tym idzie informacją mogącą wprowadzać w błąd. Przedsiębiorcy są zobligowani do podawania nazwy środka spożywczego przewidzianej w przepisach, a w przypadku braku takiej nazwy, nazwy zwyczajowej (jeśli istnieje), a jeżeli nazwa zwyczajowa nie istnieje lub nie jest stosowana nazwę opisową tego środka spożywczego tak by umożliwić konsumentom poznanie rzeczywistego charakteru tego środka spożywczego i odróżnienie go od innych produktów, z którymi może zostać pomyłony (podkreślenie Prezesa UOKiK). W przedmiotowej sprawie prezentowane były w miejscu sprzedaży obok siebie dwa tak naprawdę różne jakościowo rodzaje mięsa, opisane w podobny sposób z użyciem słowa „polędwiczka”. Powszechnie bowiem wiadomo, że polędwiczka wieprzowa jest jednym z najcenniejszych gatunków mięsa wieprzowego, a konsument kupując tak oznakowany produkt spodziewa się jego najwyższej jakości. Konsument stojąc przed wyborem zakupu jednego z przedmiotowych produktów mógł zdecydować się na zakup „polędwiczki krótkiej” skoro jeden i drugi kawałek mięsa to polędwiczka, a to że „krótka” już mogło nie mieć dla niego większego znaczenia, zwłaszcza że cena „polędwiczki krótkiej” była niższa o 6 zł/kg od „polędwiczek wp”. Prezes UOKiK nie ma wątpliwości, iż w przedmiotowej sprawie nazwa „polędwiczka” posłużyła nadaniu kwestionowanemu produktowi walorów jakościowych jakich nie posiadał, ponieważ pochodził z innego rodzaju mięśnia wieprzowego, bardziej

otłuszczonego i włóknistego, a niższa cena stanowiła dodatkową zachętę do zakupu tego produktu. Tym samym należy uznać, że oznakowanie produktu wprowadzało konsumentów finalnych w błąd.

Twierdzenie strony, że do zafałszowania w przedmiotowej sprawie doszłoby wtedy gdyby produkt o obniżonej jakości był sprzedawany w tej samej cenie lub zamiennie za produkt o wyższej jakości, nie zasługuje na uwzględnienie. Definicja produktu zafałszowanego jest znacznie szersza (art. 3 pkt 10 ustawy o jakości handlowej), a w przedmiotowej sprawie na zafałszowanie składają się, oprócz nazwy wprowadzającej w błąd, dodatkowe zabiegi dotyczące prezentacji dla konsumentów jakie zostały dokonane w związku z wprowadzeniem produktu do obrotu, o których była mowa wyżej. Zabiegi te zdaniem Prezesa UOKiK prawdopodobnie pozwoliły stronie na uzyskanie wyższej ceny za produkt, ceny której nie uzyskaby w chwili nadania produktowi innej nazwy, zgodnie z rzeczywistym pochodzeniem mięsa.

Abstrahując od powyższego, należy również zwrócić uwagę na fakt, że w dostępnej literaturze nt. rozbioru i wykrawania półtuszy wieprzowych nie funkcjonuje pojęcie „polędwiczki krótkiej”. Nieobligatoryjne już normy polskie i branżowe, na które m.in. powoływał się pełnomocnik strony w trakcie przeglądania akt, określają polędwiczkę wieprzową jako element uzyskany przy obrabianiu schabu, który dopuszcza się na zasadzie uzgodnienia między producentem a odbiorcą do obrotu z pozostawieniem przy schabie (patrz polska norma PN-86/A-82002 Wieprzowina. Części zasadnicze oraz norma branżowa BN-90/8011-02 Mięso. Elementy przygotowane do obrotu krajowego). W żadnej z tych norm nie wyróżnia się innego elementu rozbioru mięsa z polędwiczką jak schab. Ponadto zgodnie z ww. normą PN-86/A-82002 polędwiczka składa się z mięśnia lędźwiowego większego, który przylega do schabu (Tablica 2 „schab”). Strona w swoich oświadczeniach próbuje wykazać, że w przedmiotowym produkcie znajduje się fragment polędwiczki, określany przez pełnomocnika strony jako „główka polędwiczki”, co jej zdaniem uprawnia do stosowania kwestionowanej nazwy i nie wprowadza konsumentów w błąd. Argumentując w ten sposób użycie nazwy „polędwiczka krótka” strona sprawia wrażenie braku znajomości znaczenia funkcjonujących w tym zakresie definicji. Z definicji polędwiczki wieprzowej, którą strona sama stosuje w opisie produktu „polędwiczka wp” wprost wynika, że jest to „długi i stosunkowo wąski mięsień wzdłuż grzbietu zwierzęcia, przylegający częściowo do biodrówki a w tylnej części do schabu” (podkreślenie Prezesa UOKiK), tak więc fragment polędwiczki, określanego przez stronę jako „główka polędwiczki”, nie zostaje przy schabie, tylko przy biodrówce. Nie sposób również pominąć faktu, że stosowane przez stronę pojęcie „główka

polędwiczki” również nie funkcjonuje w literaturze dotyczącej rozbioru i wykrawania półtuszy wieprzowych. Z podobnie brzmiącym określeniem, tj. „głowa polędwicy” mamy do czynienia tylko w mięsie wołowym (patrz norma PN-88/A-82003 Wołowina. Części zasadnicze) gdzie polędwicę stanowią „cały mięsień lędźwiowy wewnętrzny i część mięśnia biodrowego (głowa polędwicy) z otaczającą tkanką łączną”.

Na uwzględnienie zdaniem Prezesa UOKiK nie zasługuje twierdzenie strony, iż brak kwestionowania nazwy „polędwiczka krótka” przez Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych w trakcie przeprowadzonej przez ten organ kontroli, daje podstawy do twierdzenia, że kara wymierzona przez Łódzkiego WIIH jest bezzasadna. Nigdzie w protokole kontroli nr KO.8230.4.8.2017 nie ma stanowiska organu IJHARS co do poprawności stosowania nazwy „polędwiczka krótka”. W protokole tym odnotowano między innymi, iż pełnomocnik strony przedstawił „oświadczenie, w którym poinformował, że produkt „polędwiczka krótka” nie jest aktualnie wprowadzany do sprzedaży” oraz, że pełnomocnik „przedstawił wyjaśnienia dotyczące zastosowanej nazwy oraz pismo w sprawie przyjęcia wniosku o udzielenie prawa ochronnego na znak towarowy *polędwiczka z szynki Zbyszko*”. Zdaniem Prezesa UOKiK wnioski strony wysunięte po kontroli Łódzkiego WIJHARS są zbyt daleko idące, z uwagi na to, iż brak stanowiska organu IJHARS, nie może być traktowany jako aprobujący kwestionowaną nazwę.

Na marginesie organ drugiej instancji wskazuje, że nazwa „polędwiczka z szynki Zbyszko” również nie jest prawidłowa, ponieważ nazwy „polędwiczka wieprzowa”, „szynka” czy „schab” są nazwami zwyczajowymi stosowanymi na rynku krajowym odnoszącymi się do precyzyjnie określonych części zasadniczych (anatomicznych) pozyskanych z rozbioru półtuszy wieprzowych. Zatem stosowanie nazwy opisowej „polędwiczka z szynki Zbyszko” dla mięśnia z szynki, w sytuacji gdy zarówno polędwiczka jak i szynka są częściami anatomicznymi pochodzącymi z rozbioru półtuszy wieprzowej może prowadzić do dezorientacji konsumentów oraz uniemożliwiać im poznanie rzeczywistego charakteru, źródła pochodzenia elementu mięsa i odróżnienie go od innych elementów z którymi może zostać pomyłony. Jeszcze raz należy podkreślić, że w myśl art. 17 ust. 1 rozporządzenia 1169/2011 nazwą środka spożywczego jest jego nazwa przewidziana w przepisach, a w przypadku braku takiej nazwy, nazwą środka spożywczego jest nazwa zwyczajowa, a jeżeli nazwa zwyczajowa nie istnieje lub nie jest stosowana, przedstawia się nazwę opisową tego środka spożywczego, przy czym nie może ona wprowadzać w błąd.

Analizując prawidłowość wymierzonej kary pieniężnej, organ drugiej instancji stwierdził, że odpowiada ona warunkom określonym w art. 40a ust. 1 pkt 4 oraz przesłankom

wynikającym z art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej i w całości podziela ocenę jaką w tym zakresie dokonał Łódzki WIIH.

W przedmiotowej sprawie najniższy możliwy wymiar kary pieniężnej, o której mowa w art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej wynosi 1 000 zł, zaś najwyższy stanowi nie więcej niż 10 % przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, tj. w przedmiotowej sprawie (...). W niniejszej sprawie stronie wymierzono karę w wysokości 6 000 zł, co stanowi ok. 0,003‰ możliwej do wymierzenia w przedmiotowej sprawie kary.

W związku z powyższym, wymierzenie kary, jak uczynił to organ pierwszej instancji, zdaniem Prezesa UOKiK, było prawidłowe. W ocenie Prezesa UOKiK wymierzona kara jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w sprzedaży dostępne były tylko artykuły rolno-spożywcze odpowiadające jakości handlowej, w tym bez znamion zafałszowania. Jednocześnie wymierzenie kary spełni funkcję prewencyjną i represyjną, skłaniając kontrolowanego do przestrzegania przepisów o jakości handlowej.

Zdaniem organu odwoławczego, w przedmiotowej sprawie, zostały podjęte wszelkie niezbędne kroki do pełnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do jej prawidłowego załatwienia. Łódzki WIIH, wydając zaskarżoną decyzję zebrał spójny materiał dowodowy, pozwalający na jednoznaczne przyjęcie, że ustalony stan faktyczny daje podstawy do wymierzenia stronie kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu artykułu rolno-spożywczego zafałszowanego.

Argumenty przedstawione przez stronę, jak i zawarty w odwołaniu wniosek o uchylenie decyzji, należy uznać za niezasadny, zarówno w świetle ustaleń kontroli, jak i obowiązujących przepisów prawa w przedmiocie wymierzenia kary pieniężnej na gruncie ustawy o jakości handlowej. Stąd też postępowanie organu pierwszej instancji w tym zakresie należy uznać za prawidłowe, a zaskarżoną decyzję utrzymać w mocy.

Zgodnie z art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Łodzi w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3

ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a. organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2016 r. poz. 718, z późn. zm) od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, którą wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nieuiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2016 poz. 1827 z późn. zm.).

Z up. PREZESA
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Inspekcji Handlowej
Dariusz Łomowski

Otrzymują:

1. (...) pełnomocnik Zbigniewa Kruka prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Mięsny „ZBYSZKO” Zbigniew Kruk w Bedoniu-Wsi
2. Łódzki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Łodzi
3. a/a